

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana (M.Gandrabur)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (L.Bulgac, G.Dașchevici, S.Gîrbu)

ÎNCHEIERE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Mariana Pitic
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de notarul Dumbrava Mariana,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Elcin Aliev împotriva notarului Dumbrava Mariana, intervenienți accesorii Mariniuc Maria, Mariniuc Artur și Mariniuc Olga cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 22 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care au fost respinse apelurile declarate de Elcin Aliev și de notarul Dumbrava Mariana, reprezentată de avocatul Angela Balan și a fost menținută hotărârea din 08 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana,

c o n s t a t ă:

La data de 19 iunie 2017 Elcin Aliev a depus cerere de chemare în judecată împotriva notarului Dumbrava Mariana, intervenienți accesorii Mariniuc Maria, Mariniuc Artur și Mariniuc Olga cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a menționat că, prin încheierea din 19 decembrie 2007 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău s-a confirmat tranzacția de împăcare încheiată între Elcin Aliev și Mariniuc Teodor prin care ultimul s-a obligat să restituie datoria în sumă de 68 150 de lei. Prin încheierea din 30 aprilie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău s-a încasat de la Mariniuc Teodor în beneficiul lui Elcin Aliev suma de 13084, 80 de lei.

A indicat reclamantul că la 05 iunie 2016 Mariniuc Teodor a decedat, iar la 03 mai 2017, în temeiul art. 55 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la notariat nr. 1453 din 08.11.2002, s-a adresat notarului Dumbrava Mariana cu solicitarea deschiderii procedurii succesoriale, însă prin decizia nr. 3/19 din 17 mai 2017 a fost respinsă solicitarea sa.

A susținut că s-a adresat la notar în termen de 6 luni din momentul când a aflat despre decesul lui Mariniuc Teodor și anume 29 decembrie 2016.

A declarat că acțiunile notarului sunt contrare exigențelor legale și a invocat

dispozițiile art. 1, 14-17 din Legea contenciosului administrativ, art. 58 din Legea cu privire la notariat și art. 1440 din Codul civil.

A solicitat reclamantul recunoașterea ca nefondată a deciziei notarului Dumbrava Mariana nr. 02-3/19 din 17 mai 2017 prin care i s-a refuzat în deschiderea procedurii succesoriale în urma decesului lui Mariniuc Teodor la 05.06.2016, obligarea notarului Dumbrava Mariana să deschidă pe numele lui Mariniuc Maria, Mariniuc Artur și Mariniuc Olga, procedura succesorală în urma decesului lui Mariniuc Teodor.

Prin încheierea din 21 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cererea de chemare în judecată depusă de Elcin Aliev a fost restituită din motivul nerespectării procedurii prealabile de soluționare a litigiului.

La data de 03 iulie 2017 Elcin Aliev a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 21 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, solicitând casarea încheierii, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Prin decizia din 05 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea de recurs înaintată de Elcin Aliev, s-a casat integral încheierea din 21 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, restituind cauza în prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, la faza primirii cererii în procedură.

Prin hotărârea din 08 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana acțiunea a fost admisă parțial. S-a recunoscut ca fiind nefondată decizia notarului Dumbrava Mariana nr. 02-3/19 din 17 mai 2017 prin care i-a fost refuzat lui Elcin Aliev (creditor) în deschiderea procedurii succesoriale. S-a obligat notarul Dumbrava Mariana să deschidă procedura succesorală în urma decesului lui Mariniuc Teodor (XXXXX), eveniment survenit la 05 iunie 2016, înregistrat de către Primăria or. Cricova mun. Chișinău sub nr. 35 la 06 iunie 2016. În rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 22 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Elcin Aliev și de către Dumbrava Mariana, reprezentată de avocatul Angela Balan, a fost menținută hotărârea din 08 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

La adoptarea soluției sale instanța de apel a invocat că conform art. 1517 Cod Civil, termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei și este un termen legal pentru moștenitori, însă, creditorul defunctului, în virtutea art. 55 al.(1) lit.c) al Legii nr. 1435 din 08.11.2002 cu privire la notariat, beneficiază de dreptul legal de a solicita deschiderea procedurii succesoriale în baza declarației scrise depusă la notar. Or, declarația scrisă de creditor – Elcin Aliev este depusă în termenul când a primit informația de la executor despre decesul debitorului – 29.12.2016, iar cererea la notarul Dumbrava Maria a depus-o la data de 03.05.2017. Prin actul nr.02-3/19 din 17.05.2017 notarul Dumbrava Maria a refuzat în deschiderea dosarului succesoral din motivul omiterii termenului de acceptarea a succesiunii.

În această ordine de idei, instanța de apel a remarcat faptul că reclamantul a făcut uz de dreptul său respectiv prin solicitarea deschiderii procedurii succesoriale, însă nu acceptarea succesiunii.

Instanța de apel a indicat că notarul Dumbrava Maria făcând referire la art. 58 din

Legea cu privire la notariat, nu a menționat care termen a fost omis de reclamant.

În acest context, instanța de apel a relatat că succesiunea se deschide în urma decesului persoanei fizice sau declarării morții ei de către instanța de judecată. Momentul deschiderii succesiunii se consideră cel al decesului persoanei care a lăsat moștenirea sau data rămânerii definitive a hotărârii judecătorești privind declararea morții lui (art. 1440 din Codul civil). Termenul de acceptare a succesiunii este de 6 luni de la data deschiderii ei (art. 1517 din Codul civil).

Astfel, instanța de apel a menționat că prima instanță întemeiat a stabilit necesitatea obligării notarului Dumbrava Mariana să deschidă procedura succesorală în urma decesului lui Mariniuc Teodor.

La 14 iunie 2018, notarul Dumbrava Mariana a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în primă instanță.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele necesare pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material și procedural și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.

Recurenta a indicat că odată ce persoanelor indicate în art.55 din Legea cu privire la notariat li s-a refuzat deschiderea procedurii succesorale din motivul omiterii termenului de acceptare a succesiunii, intimatul Elcin Aliev este în drept să se adreseze cu cerere de chemare în judecată conform prevederilor art.1519 Cod civil cu solicitarea de a prelungi termenul de acceptare a succesiunii.

Recurenta a declarat că cererea de chemare în judecată depusă de Elcin Aliev a fost examinată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 22 martie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă la dosar lipsesc.

Astfel, recursul declarat la 14 iunie 2018 este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de notarul Dumbrava Mariana este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care

instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de notarul Dumbrava Mariana, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a

recunoaște recursul declarat de notarul Dumbrava Mariana, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de notarul Dumbrava Mariana.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru